

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

ilag

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

10. januar 2005

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 14. januar 2005 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 18. januar 2005 – vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Samlet aktuelt notat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 18. januar 2005

1. Formandskabets arbejdsprogram for ECOFIN i 1. halvår af 2005 side 2
(Uddybende bilag over løbende ECOFIN-sager og initiativer følger snarest muligt)
2. Stabilitets- og Vækstpagten:
 - a) Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for ledelse og ansvar vedrørende statistik for offentlige finanser side 6
 - b) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedrørende:
 - 1.Grækenland side 9
 - 2.Ungarn side 16
 - 3.Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Cypern og Malta side 19
 - c) Vurdering af opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer for Nederlandene, Luxembourg, Østrig, Tjekkiet og Sverige side 23
3. Styrkelse og bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten side 33
4. Forberedelse af Det Europæiske Råds Forårstopmøde – EPC's årlige rapport om strukturreformer side 39
5. Økonomiske konsekvenser af jordskælvet og tsunamierne i Syd- og Sydøstasien (Notat herom følger snarest muligt)

Dagsordenspunkt 1: Formandskabets arbejdsprogram for ECOFIN i 1. halvår af 2005

Det nye formandskab (Luxembourg) ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 18. januar 2005, som det er normal praksis, at fremlægge sit arbejdsprogram for formandskabet vedrørende ECOFIN's arbejde.

Baggrund og indhold

ECOFIN-arbejdsprogrammet for det luxembourgske formandskab tager udgangspunkt i Irlands og de efterfølgende fem formandskabers flerårige strategiske program for 2004-2006 og i det fælles et-årige arbejdsprogram, som Luxembourg og UK har udarbejdet i overensstemmelse med Sevilla-konklusionerne. Luxembourg har ikke offentliggjort et selvstændigt program for ECOFIN's arbejde i 1. halvår af 2005, ligesom Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for 2005 endnu ikke er offentliggjort.

Følgende gennemgang er derfor primært baseret på Luxembourg og UK's et-årige arbejdsprogram på det økonomiske og finansielle område samt de foreløbige ECOFIN-mødeoversigter for 1. halvår af 2005.

Formandskabet ventes at have følgende overordnede prioriteter for Rådet (ECOFIN)'s arbejde:

1. EU's budget og de finansielle perspektiver
2. Midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien
3. Økonomisk-politisk koordination
4. Bedre regulering
5. Finansielle tjenesteydelser
6. Skatter og afgifter

1. EU's budget og de finansielle perspektiver

Der ventes under det luxembourgske formandskab vedtaget rådskonklusioner om Rådets prioriteter for EU's budget for 2006. Den endelige aftale ventes indgået under UK's formandskab. Endvidere ventes gennemførelsen af budgettet for 2003 godkendt under det luxembourgske formandskab.

Herudover ventes Rådet (GAERC) og ECOFIN at fortsætte arbejdet med de finansielle perspektiver for perioden 2007-2013 som et led i det strategiske program for 2004-2006 om at indgå en politisk aftale herom i juni 2005. Arbejdet med de finansielle perspektiver vil tage udgangspunkt i medlemslandenes og Kommissionens forslag og holdninger samt en fremskridtsrapport udarbejdet af det nederlandske formandskab.

2. Midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien

For så vidt angår midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien ventes ECOFIN på mødet i februar 2005 at skulle behandle Kommissionens rapport om Lissabon-strategien som et led i forberedelsen af Det Europæiske Råds forårstopmøde. Det luxembourgiske formandskab ventes at anvende midtvejsevalueringen til at vurdere de resultater, man har opnået hidtil, og hvor nødvendigt korrigere strategien med henblik på at nå dens mål.

ECOFIN ventes desuden at evaluere og følge op på det europæiske vækstinitiativ og rapporter herom.

3. Økonomisk-politisk koordination

For så vidt angår økonomisk-politisk koordination ventes ECOFIN på de første tre møder i 2005 at behandle og vedtage udtalelser om medlemslandenes opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer. Endvidere ventes Rådet på mødet den 18. januar 2005 at behandle procedurer vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for en række af de nye medlemslande samt Grækenland.

I processen vedrørende *de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer*, der gælder for perioden 2003-2005, skal ECOFIN forberede et 'key issues' papir til forårstopmødet. Dette ventes at ske på møderne i februar/marts. ECOFIN ventes desuden at skulle udarbejde en tekst om de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer til beslutning på mødet i Det Europæiske Råd i juni 2005.

Formandskabet vil i samarbejde med Kommissionen og den Økonomisk-Politiske Komité (EPC) følge op på de årlige eksaminationer af strukturreformer.

Endvidere ventes ECOFIN i 1. halvår af 2005 at fortsætte drøftelsen vedrørende styrkelse og bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten. På grundlag heraf ventes Kommissionen at stille forslag til implementering af konklusionerne på ECOFIN's drøftelser. Under det luxembourgiske formandskab ventes ECOFIN endvidere at opnå enighed om en europæisk strategi for forbedring af statistik vedrørende offentlige finanser, herunder forbedring af de institutionelle rammer for medlemslandenes statistiske bureauer.

4. Bedre regulering

Det luxembourgiske formandskab ventes at fortsætte arbejdet i Rådet (ECOFIN) og Rådet (konkurrenceevne) med bedre regulering som et led i de fire formandskabers (Irland, Nederlandene, Luxembourg og UK) initiativ vedrørende bl.a. regelforenkling, konsekvensvurdering og måling af administrative byrder. Kommissionen og det luxembourgiske formandskab ventes at arbejde på at kunne implementere en metode til måling af administrative byrder snarest muligt i 2005, efter gennemførelse og vurdering af igangsatte pilotprojekter.

5. Finansielle tjenesteydelser

For så vidt angår det finansielle område ventes ECOFIN i 1. halvår af 2005 at fortsætte arbejdet med handlingsplanen for de finansielle markeder.

I 1. halvår af 2005 ventes Kommissionen at præsentere en oversigt over fremtidig integration og regulering af sektoren for finansielle tjenesteydelser som et led i den finansielle handlingsplan. ECOFIN ventes sammen med Kommissionen at drøfte langsigtede prioriteringer for denne sektor.

Endvidere ventes ECOFIN i 1. halvår af 2005 at afslutte arbejdet med formel godkendelse af følgende sager:

- ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (Basel II)
- direktivet vedrørende lovpligtig revision af regnskaber og koncernregnskaber (8. selskabsdirektiv)
- direktiv vedrørende genforsikring
- direktiv vedrørende hvidvaskning af penge (3. hvidvaskdirektiv)

Kommissionen ventes desuden under det luxembourgiske formandskab at fremsætte et direktivforslag om betalinger i det indre marked.

Endelig ventes ECOFIN at påbegynde behandlingen af Kommissionens forslag om ændringer af 4. selskabsdirektiv vedrørende årsregnskaber for visse selskabsformer og af 7. selskabsdirektiv vedrørende konsoliderede regnskaber. Forslaget er et led i Kommissionens handlingsplan om en modernisering af selskabsretten og en forbedret selskabsledelse i EU, som blev vedtaget i maj 2003.

6. Skatter og afgifter

For så vidt angår skatter og afgifter ventes der i ECOFIN i 1. halvår af 2005 en orientering om status for gennemførelsen af det vedtagne rentebeskatningsdirektiv og relaterede aftaler med de centrale tredjelande og tilknyttede områder, som skal træde i kraft den 1. juli 2005.

Endvidere ventes Kommissionen under det luxembourgiske formandskab bl.a. at præsentere direktivet vedrørende bilbeskatning. I ECOFIN ventes der ligeledes en drøftelse af dels Kommissionens rapport vedrørende alkoholafgifter og dels adfærdskodeksgruppens rapport.

Endelig ventes ECOFIN i 1. halvår af 2005 at behandle forslaget om ændring af rente-/royaltydirektivet om rente-/royalty-betalinger mellem forbundne selskaber i forskellige EU-lande.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Præsentationen af det luxembourgiske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det luxembourgiske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side kan man generelt støtte det luxembourgiske formandskabs arbejdsprogram for Rådet (ECOFIN) i 1. halvår af 2005.

Vedrørende andre landes holdninger

Rådet ventes at udtrykke generel støtte til formandskabets arbejdsprogram for Rådet (ECOFIN) i 1. halvår af 2005.

Dagsordenspunkt 2 a): Stabilitets- og Vækstpagten: Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for ledelse og ansvar vedrørende statistik for offentlige finanser

Baggrund

Den enkelte medlemsstats overholdelse af budgetdisciplin vurderes i EU-regi på basis af kriterierne for størrelsen af budgetunderskuddet i pct. af BNP og den offentlige gæld i pct. af BNP. For at sikre en tilfredsstillende implementering af overvågningsproceduren af de enkelte medlemsstaters finanspolitik er kvaliteten af statistiske budgetdata derfor afgørende.

Der har været eksempler på betydelige revisioner af data for de offentlige finanser, herunder senest i forbindelse med de betydelige revisioner i tallene for de offentlige finanser i Grækenland.

Som opfølgning herpå, samt ECOFIN's konklusioner 2. juni 2004 om overvågningen og kvaliteten af data for offentlige finanser og Kommissionens meddelelse 3. september 2004 om at styrke implementeringen af Stabilitets- og vækstpagten, har Kommissionen 22. december 2004 offentliggjort en meddelelse om en europæisk strategi for statistik for offentlige finanser.

Indhold

Kommissionens strategi for statistik for offentlige finanser indeholder følgende tre indsatsområder:

1) Udbygning af regelsættet.

Kommissionen har i henhold til gældende lovgivning ikke beføjelse til at overvåge medlemsstaternes regnskaber for de offentlige finanser direkte eller selv indsamle data, og som følge af subsidiaritetsprincippet kan Kommissionen ikke egenhændigt opnå disse beføjelser. Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt at styrke Eurostats mulighed for at kontrollere de tal, som landene tilvejebringer og foreslår styrkelse af regelsættet på følgende punkter:

- Kommissionen skal direkte kunne undersøge data for offentlige finanser.
- På basis af en nærmere fastlæggelse af Kommissionens beføjelser, at give mulighed for umiddelbart at kunne gennemføre kontrol "på stedet".
- Præcis definition af, hvornår der kan tages fortrolighedshensyn.
- Reglerne, under hvilket kontrollerne skal foregå, skal specificeres, eksempelvis om nationale eksperter må deltage.

2) Styrkelse af Eurostats og Generaldirektoratet for økonomi og finans' ressourcer.

Kommissionen foreslår forbedringer på følgende områder:

- Systematisk planlægning af verifikationsmissioner udover de missioner der allerede udføres.
- Mobilisering af eksisterende ekspertise, herunder skal Eurostat have mulighed for at anvende ekspertise fra de enkelte medlemsstater.

- På basis af nærmere analyser at give budgetmæssig støtte til at opnå målet om at forstærke og systematisere kontrollerne af medlemsstaternes nationalregnskaber.

3) Fastsættelse af EU-standarder for nationale statistikinstitutter.

Kommissionen vurderer, at der er behov for at forbedre tilliden til de statistiske myndigheder samt forstærke troværdigheden og kvaliteten af statistiske data og foreslår følgende tiltag:

- Udvikling af europæiske minimumstandarder for statistiske myndigheders institutionelle struktur til styrkelse af de nationale statistikinstitutters uafhængighed, integritet og ansvarlighed, eksempelvis i form af en 'Code of Conduct' eller et direktiv.

På baggrund af meddelelsen ventes ECOFIN at opnå enighed om en konklusion, der udtrykker generel støtte til, at Kommissionen udarbejder forslag til minimumsstandarder, der på ene side styrker tilliden til de enkelte statistikmyndigheder, og på den anden siden øger troværdigheden og kvaliteten af de statistikker, som de producerer.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser, men det kan ikke afvises, at der vil være afledte konsekvenser når meddelelsen udmøntes i konkrete lovgivningstiltag. Der er i Danmark afsat 5 mio. kr. på FL05 til styrkelse af statistik om den offentlige sektor.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for ledelse og ansvar vedrørende statistik for offentlige finanser har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side støtter man generelt initiativer, der kan styrke overvågningen og pålideligheden af statistik for offentlige finanser.

Vedrørende andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet kan nå til enighed om rådskonklusioner om styrkelse af effektiviteten og pålideligheden af det europæiske statistiske system.

Dagsordenspunkt 2 b1): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud –

Rådsbeslutning vedrørende Grækenlands opfølgning på rådshenstillingen af 5. juli 2004

Baggrund

Grækenlands offentlige budgetunderskud for 2003 blev i maj 2004 opgjort til 3,2 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Kommissionen skønnede endvidere, at underskuddet også ville overskride 3-procentsgrænsen i 2004.

ECOFIN vedtog derfor på rådsmødet den 5. juli 2004 på grundlag af henstillinger fra Kommissionen

- en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. Traktatens artikel 104.6
- en Rådshenstilling til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Rådshenstillingen til Grækenland anbefaler flg.:

- de græske myndigheder bør bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2005 (d.v.s. året efter Rådets konstatering af det uforholdsmæssigt store underskud). Rådet fastlægger en frist til den 5. november 2004 for den græske regerings iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger;
- med henblik på at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres senest i 2005, bør de græske myndigheder iværksætte budgetkorrigerende foranstaltninger, hovedsageligt af strukturel karakter, der svarer til 1 pct. af BNP akkumuleret i 2004 og 2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år;
- de græske myndigheder bør endvidere sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien på 60 pct. af BNP med tilfredsstillende hastighed, og være særlig opmærksom på faktorer udover nettolåntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau;
- de græske myndigheder bør snarest forbedre indsamlingen og behandlingen af data vedr. offentlige finanser med henblik på at udbedre de alvorlige mangler, som har vist sig på dette område.
- Rådet opfordrer endvidere de græske myndigheder til at sikre at konsolideringen i retning af et mellemfristet budget tæt på balance eller i overskud fortsætter gennem en reduktion af det konjunkturrensede underskud med mindst 0,5 pct. af BNP per år, efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

I forbindelse med EU-landenes indberetninger om offentlige finanser til Kommissionen og Eurostats verificering og offentliggørelse af landenes budgetstatistik for 2000-2003 den 23. september 2004, blev det græske underskud for 2003 revideret til 4,6 pct. af BNP, mens underskuddene for 2000, 2001 og 2002 blev revideret til hhv. 4,1, 3,7 og 3,7 pct. af BNP, jf. tabel 1, ligesom underskuddene for 1997-1999 nu er opgjort til over 3 pct. af BNP.

Statistikrevisionen indebærer således, at Grækenlands opgjorte underskud for 2003 og skønnet for underskuddet i 2004 er væsentlig større end vurderet på tidspunkterne for Kommissionens

iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud den 19. maj 2004 og for Rådets henstilling af 5. juli 2004, jf. tabel 1.

Tabel 1: Grækenlands budgetsaldo og gæld, 2000-2006

<i>Pct. af BNP</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	<i>Notifikationer</i>				<i>Kommissionens prognose</i>		
Budgetsaldo							
<i>Opgørelse/skøn nu¹</i>	-4,1	-3,7	-3,7	-4,6	-5,5	-3,6	-3,0
<i>Opgørelse/skøn på tidspunktet for henstillingen²</i>	-2,0	-1,4	-1,4	-3,2*	-3,2	-2,8	
Gæld							
<i>Opgørelse/skøn nu¹</i>	114,0	114,7	112,5	109,9	112,2	111,9	110,2
<i>Opgørelse/skøn på tidspunktet for henstillingen²</i>	106,2	106,9	104,7	103,0	102,8	101,7	

1: Tal for 2000-2003 er fra notifikationerne af 1. september 2004. Skøn for 2004-2006 er fra Kommissionens prognose af 26. oktober 2004.

2: Tal for 2000-2003 er fra tidligere opgørelser til og med notifikationerne af 1. marts 2004 (*:2003-underskuddet blev revideret fra 3,0 til 3,2 pct. af BNP den 7. maj 2004). Skøn for 2004-2006 er fra Kommissionens prognose af 7. april 2004.

ECOFIN har behandlet sagen om revision af den græske budgetstatistik på en række rådsmøder og afsluttede sagen den 7. december 2004, hvor Rådet vedtog konklusioner om bl.a. årsagerne til statistikrevisionen og noterede, at Kommissionen agter at indlede en traktatkrænkelsesprocedure mod Grækenland. ECOFIN annoncerede endvidere, at man snarest og på grundlag af en henstilling fra Kommissionen vil vurdere situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland.

Hvis resultatet af statistikrevisionen havde været kendt på tidspunktet for rådshenstillingen, ville den påkrævede anbefaling om budgetforbedringer for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP senest i 2005 have været større.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet den 18. januar 2004 at tage stilling til Grækenlands opfølgning på Rådets henstilling af 5. juli 2004, herunder i lyset af, at de græske underskud er væsentligt større end tidligere skønnet.

Kommissionens henstilling om rådsbeslutning under artikel 104.8

Kommissionen har den 22. december 2004 i overensstemmelse med Traktaten (artikel 104.8) og Stabilitets- og Vækstpacten rettet en henstilling til Rådet m.h.p. en Rådsbeslutning, der skal fastslå, hvorvidt Grækenland har iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på Rådhenstillingen af 5. juli 2004.

Rådet træffer afgørelse med et flertal på to tredjedele af EU-landenes stemmer, idet stemmer afgivet af det berørte medlemsland dog ikke medregnes (jf. artikel 104.13). Rådet skal basere sin afgørelse på de af den græske regering offentligt meddelte beslutninger.

Offentlige finanser og budgettiltag for 2004

Kommissionen finder, at vurderingen af Grækenlands finanspolitiske indsats i opfølgning på henstillingen bør tage højde for, at underskuddet for 2004 i kraft af statistikrevisionen vil blive højere end vurderet på tidspunktet for henstillingen af 5. juli 2004, og at denne faktor var ukendt

og uden for den græske regerings kontrol, da man planlagte den finanspolitiske tilpasning i opfølgning på henstillingen.

De græske myndigheders skøn for 2004-underskuddet var 3,0 pct. af BNP i indberetningerne fra marts 2004 og 5,3 pct. af BNP i indberetningerne fra september 2004. Kommissionen skønnede 2004-underskuddet til 3,2 pct. af BNP i prognosen fra april 2004 og 5,5 pct. af BNP i prognosen af oktober 2004.

Såvel de græske myndigheder som Kommissionen har således opjusteret skønnet for 2004-underskuddet med ca. 2,3 procentenheder. Statistikrevisionen indebærer imidlertid en opjustering af 2004-underskuddet med kun 1,1 procentenhed, og forklarer således kun knap halvdelen af den samlede opjustering af 2004-underskuddet. Forskellen skyldes heller ikke den marginale nedjustering af skønnet for real BNP-vækst fra 4 til knap 4 pct., der øger underskuddet med mindre end 0,1 procentenhed. Selv hvis man ser bort fra budgetforringelser som følge af statistikrevision og ændrede vækstforudsætninger, er det faktiske budgetunderskud således blevet forringet med over 1 pct. af BNP i løbet af 2004.

Den strukturelle forringelse af de offentlige finanser fra 2003 til 2004 udgør ca. 1,1 pct. af BNP målt på den konjunkturrensede saldo (og 1,3 pct. af BNP målt på den primære konjunkturrensede saldo), og forringelsen øges med 0,3 procentenheder, hvis effekterne af statistikrevisionen ekskluderes. Ufinansierede budgetoverskridelser relateret til de Olympiske Lege udgør ca. 0,7 pct. af BNP, og den øvrige finanspolitik har således ikke søgt at imødegå denne effekt, men har forstærket den.

Kommissionen konkluderer således, at den finanspolitiske indsats for at reducere underskuddet i 2004 ikke har været effektiv, og at de offentlige finanser blev forringet i en situation med høj økonomisk aktivitet og store positive output gaps.

Offentlige finanser og budgettiltag for 2005

Den græske regering præsenterede i september 2004 et budget for 2005, der sigter på et 2005-underskud på 2,8 pct. af BNP, en nominal år-til-år forbedring af saldoen på 2,5 procentenheder i forhold til det planlagte 2004-underskud på 5,3 pct. af BNP.

Kommissionen skønner imidlertid i sin prognose fra oktober 2004, at underskuddet vil udgøre 3,6 pct. af BNP, d.v.s. 0,8 procentenhed højere end planlagt i det græske 2005-budget. Forskellen skyldes, at Kommissionen har anlagt mindre optimistiske skøn for udviklingen i poster på indtægts- og især udgiftssiden, herunder offentligt forbrug og rentebetaling på gæld, samt at Kommissionen venter en real BNP-vækst på 3,3 pct., mens de græske myndigheder venter en vækst på 3,9 pct. Selv Kommissionens mere moderate væksts-køn kan vise sig for optimistisk, herunder i lyset af den planlagte store finanspolitiske stramning i 2005.

Den strukturelle forbedring af de offentlige finanser fra 2004 til 2005 udgør ca. 1,9 pct. af BNP målt på den konjunkturrensede saldo ifølge Kommissionens prognose.

Kommissionen konkluderer således samlet, at den finanspolitiske indsats målt som den akkumulerede forbedring af den konjunkturrensede saldo i 2004-2005 udgør ca. 0,8 pct. af BNP (d.v.s. mindre end henstillingens anbefaling om strukturelle foranstaltninger svarende til 1 pct. af BNP i 2004-2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år), og at tiltagene i 2005 er utilstrækkelige til at bringe det nominelle underskud ned under 3-procentsgrænsen i 2005 i overensstemmelse med rådshenstillingen. Fordelingen af stramningerne mellem de to år afviger markant fra anbefalingen.

Den finanspolitiske indsats målt som den akkumulerede forbedring af den *primære* konjunkturrensede saldo i 2004-2005 (d.v.s. fraregnet den positive effekt fra faldende renteudgifter på gælden) udgør kun ca. 0,2 pct. af BNP, hvorfor der kun synes at være tale om en marginal reel stramning af finanspolitikken over de to år.

Gældsudvikling

Kommissionen skønner, at Grækenlands gældskvotesteg fra 109,9 pct. af BNP i 2003 til 112,2 pct. af BNP i 2004, og at den herefter kun vil falde marginalt til 111,9 pct. af BNP i 2005. Kommissionen vurderer, at gældskvoten nedbringes mindre end den burde vurderet ud fra underskuddene og den høje nominelle vækst, og at der derfor fortsat er faktorer udover nettolåntagningen, som trækker i retning af højere gæld ('stock-flow'-justeringer af gælden).

Endvidere viser Kommissionens beregninger, at Grækenlands samlede finanspolitik er klart uholdbar på lang sigt, og at den græske gæld således vil stige eksplosivt på lang sigt, hvis der ikke gennemføres omfattende finanspolitiske stramninger og reformer til sikring af kontrol med de aldersrelaterede udgifter.

Budgetstatistik

Kommissionen finder, som angivet i forbindelse med Traktatkrænkelingsproceduren over for Grækenland indledt den 1. december 2004, at der fortsat er udestående spørgsmål i relation til de græske tiltag for at leve op til EU-reguleringen vedrørende budgetstatistik.

Henstilling om rådsbeslutning under artikel 104.8

Kommissionens samlede konklusion er, at Grækenland ikke har iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen, og Kommissionen har derfor fremlagt en henstilling om en rådsbeslutning under artikel 104.8.

Udkastet til Rådsbeslutning vurderer i sine præmisser, at

- finanspolitikken var klart ekspansiv i 2004, delvist som følge af ufinansierede budgetoverskridelser relateret til de Olympiske Lege, i modsætning til Rådes anbefalinger
- de budgettiltag, der er annonceret for 2005, giver en budgetforbedring, som mere end kompenserer for budgetforringelsen i 2004, men som ikke er tilstrækkelig til at sikre et underskud på under 3 pct. af BNP i 2005 (den konjunkturrensede saldo blev forringet i 2004 og ventes forbedret i 2005, så den samlede forbedring udgør 0,8 pct. af BNP, mens henstillingen anbefalede Grækenland at sikre en strukturel forbedring på 1 pct. af BNP i 2004-2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år).gældskvoten falder ikke med tilfredsstillende hastighed, og regeringen har ikke gennemført effektive tiltag for at nedbringe faktorer udover nettolåntagningen, som trækker i retning af højere gæld
- Grækenland har forbedret kvaliteten af budgetstatistik, men en styrkelse af mekanismer til sikring af rettidig og korrekt budgetstatistik i overensstemmelse med EU-reguleringen er fortsat nødvendig.

Udkastet til den formelle rådsbeslutning fastslår flg.:

- Grækenland har ikke iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen under artikel 104.7 af 5. juli 2004 inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist.

Ifølge artikel 104.8 kan Rådet beslutte at offentliggøre sin henstilling, hvis det konstaterer, at dets henstilling ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte tidsfrist.

Henstillingen til Grækenland blev imidlertid offentliggjort i forbindelse med vedtagelsen den 5. juli 2004.

Der foreligger ikke nye oplysninger om græske budgetforbedrende tiltag, men såfremt man fra græsk side måtte fremlægge sådanne tiltag forud for eller i forbindelse med rådsmødet, må en sådan ny information ventes at indgå i beslutningsgrundlaget for Rådets vurdering af Grækenland i forhold til artikel 104.8.

Kommissionen anfører, at Rådet ifølge artikel 104.9 kan beslutte at pålægge et medlemsland inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen. En sådan rådsbeslutning om pålæg træffes inden for en måned efter, at Rådet i henhold til artikel 104.8 har konstateret, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen i henhold til artikel 104.7.

Rådet træffer afgørelse om pålæg på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer, idet stemmer afgivet af det berørte medlemsland dog ikke medregnes (jf. artikel 104.13), ligesom stemmerettighederne for medlemslande med dispensation (inklusive Danmark) suspenderes (jf. artikel 122.5).

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens henstilling om rådsbeslutning under artikel 104.8 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Grækenland i form af Rådets henstilling under artikel 104.7 blev forud for ECOFIN den 5. juli 2004 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side støtter man på grundlag af den foreliggende information en rådsbeslutning under artikel 104.8, der konstaterer, at Grækenland ikke har iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen under artikel 104.7 af 5. juli 2004 inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist.

Vedrørende andre landes holdninger

Rådet ventes på grundlag af den eksisterende information at vedtage en beslutning under artikel 104.8 på grundlag af Kommissionens henstilling.

Dagsordenspunkt 2 b2): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud - Rådsbeslutning vedrørende Ungarns opfølgning på rådshenstilling af 5. juli 2004

Baggrund

Ungarns offentlige budgetunderskud blev offentliggjort til 5,9 pct. af BNP i 2003 i forbindelse med Kommissionens prognose den 7. april 2004, hvilket er over traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.¹ Kommissionen iværksatte derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og vækstpagten proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud overfor Ungarn.

Det offentlige budgetunderskud i Ungarn oversteg desuden Stabilitets- og vækstpagtens referenceværdi på 3 pct. af BNP i årene 2002 og 2004, og forventes også at gøre det i 2005, jf. tabel 1.

Ungarn holder sig akkurat indenfor referenceværdien på 60 pct. af BNP med en gæld der udgør 58,9 pct. af BNP i 2003.

Kommissionen vedtog af 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn. Rådet vedtog på den baggrund den 5. juli 2004 beslutning om:

- at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling til Ungarn om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

På baggrund af beslutningen om at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn, blev der fremsat henstilling til Ungarn om at iværksætte tiltag inden 5. november 2004, der skulle bringe det uforholdsmæssigt store underskud til ophør i henhold til den plan for reduktion landet fremlagde i sit konvergensprogram for 2004.

Tabel 1: Makroøkonomiske nøgletal, Ungarn

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	57,2	58,9	59,7	59,5
Budgetsaldo i pct. af BNP	-9,2	-6,2	-5,5	-5,2
<i>Budgetsaldo i pct. af BNP (Ungarns KP 2004)</i>	-	-5,9	-4,6	-4,1
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-5,1	-2,1	-1,1	-1,2
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-7,1	-9,0	-8,7	-8,5
Real BNP-vækst	3,5	3,0	3,9	3,7
<i>Real BNP-vækst (Ungarns KP 2004)</i>	-	2,9	3,3	3,6
Inflation, pct.	5,2	4,7	6,9	4,6
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	5,6	5,8	5,8	5,9

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.

¹ Tallet afviger en smule fra tallet i tabellen, da der er foretaget revisioner i tallet i Kommissionens efterårsprognose 2004 i forhold til forårsprognosen, som blev anvendt da proceduren for uforholdsmæssigt store underskud blev iværksat.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet 18. januar 2005 at tage stilling til Ungarns opfølgning på Rådets henstilling af 5. juli 2004. Kommissionen har i overensstemmelse med Traktatens Art. 104.8 og Stabilitets- og vækstpagten rettet en henstilling til Rådet med henblik på en rådsbeslutning, der skal fastslå, hvorvidt Ungarn har iværksat virkningsfulde foranstaltninger. Rådet træffer beslutning med 2/3 flertal.

Offentlige finanser i 2004

På trods af tiltag i september 2004, der forbedrede den offentlige budgetsaldo med 0,2 pct. af BNP, måtte skønnet for budgetunderskuddet i 2004 i samme måned korrigeres fra 4,6 pct. af BNP til 5,3 pct. af BNP. Den manglende succes med at nå budgetsaldoen skyldes tre faktorer: 1) en opadrettet revision i september 2004-notifikationen af budgetunderskuddet i 2003, 2) udgiftskred og 3) over-optimistiske indtægtsprognoser. I henhold til Kommissionen vil underskuddet i 2004 blive på 5,5 pct. af BNP, hvormed der er sket et skred på 0,9 pct. af BNP i forhold til målet for budgetunderskuddet. Da den forudsatte reale BNP-vækst i konvergensprogrammet fra maj var lavere end i Kommissionens efterårsprognose kan forværringen af det ungarske budgetunderskud for 2004 og 2005 ikke begrundes ud fra svage konjunkturer.

Det ungarske konvergensprogram 2004 annoncerede omfattende strukturelle reformer, specielt indenfor den offentlige administration og i sundheds- og uddannelsessektoren, hvilket skulle understøtte tiltag til udgiftskontrol på mellemfristet sigt. Omfanget af gennemførte reformer har imidlertid været sparsomt.

Offentlige finanser i 2005

I henhold til planerne for de offentlige budgetter i 2005 forventer den ungarske regering, at målet for budgetunderskuddet i 2005 på 4,1 pct. af BNP vil blive overskredet med 0,6 pct. af BNP. Samtidig synes den ungarske regerings skøn for BNP-væksten på 4,0 pct. optimistisk i forhold til Kommissionens vækstprognose. I forbindelse med 2005-budgettet er der endvidere kun lagt op til at gennemføre få strukturreformer, der kan bidrage til at begrænse de offentlige udgifter. Endvidere er omfattende reformer af sundhedssystemet blevet udskudt.

På baggrund af ovenstående vurderer Kommissionen, at Ungarn ikke har iværksat tilstrækkelige tiltag der effektivt har kunnet opnå budgetunderskuds målet på 4,6 pct. af BNP i 2004, og at dette mål forventes at blive brudt med en stor margin.

Kommissionen vurderer endvidere, at til trods for en række planlagte tiltag i 2005-budgettet, vil disse ikke være tilstrækkelige til at opfylde målet for budgetunderskuddet på 4,1 pct. af BNP i 2005. På baggrund heraf vurderer Kommissionen i henhold til Art. 104.8, at Ungarn ikke har iværksat effektive tiltag i henhold til henstillingen under Art. 104.7

Endelig vurderer Kommissionen, at afvigelserne fra den planlagte justeringsplan medfører risiko for at korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud ikke er fuldført i 2008, medmindre regeringen fremskynder gennemførelsen af tiltag til at nå de erklærede makro-økonomiske mål.

Der foreligger ikke nye oplysninger om ungarske budgetforbedrende tiltag, men såfremt man fra ungarsk side måtte fremlægge sådanne tiltag forud for eller i forbindelse med rådsmødet, må en sådan ny information ventes at indgå i beslutningsgrundlaget for Rådets vurdering af Ungarn i forhold til artikel 104.8.

Kommissionen har på den baggrund vedtaget en henstilling m.h.p. en rådsbeslutning om, at Ungarn ikke har iværksat effektive tiltag som reaktion på en anbefaling fra Rådet den 5. juli 2004. Kommissionen anfører, at Rådet kan beslutte at vedtage en ny henstilling til Ungarn under Art. 104.7, idet Ungarn ikke er med i eurosamarbejdet og derfor er undtaget fra Traktatens Art. 104.9 og 104.11.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens henstilling om Rådsbeslutning under Art. 104.8 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Ungarn ved henstillingen under 104.7 blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 2. juli 2004.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side er man på grundlag af den foreliggende information enig i Kommissionens vurdering af, at tiltagene iværksat af Ungarn, som opfølgning på rådsbeslutning af 5. juli 2004, ikke er tilstrækkelige til at opfylde målet for budgetunderskuddet i 2004, og at initiativerne for at nå målet for budgetunderskuddet i 2005 ligeledes ikke er tilstrækkelige til at sikre, at underskuddet reduceres til 4,1 pct. af BNP.

Vedrørende andre landes holdninger

Det ventes, at Rådet på grundlag af foreliggende information kan opnå enighed om støtte til en rådsbeslutning under Traktatens Art. 104.8.

Dagsordenspunkt 2 b3): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud - opfølgning på rådshenstilling af 5. juli 2004 vedrørende Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet

Baggrund

Cyperns, Maltas, Polens, Slovakiets og Tjekiets offentlige budgetunderskud i 2003 blev offentliggjort til hhv. 6,3 pct. af BNP, 9,7 pct. af BNP, 4,1 pct. af BNP, 3,6 pct. af BNP, 12,9 pct. af BNP og 5,9 pct. af BNP i forbindelse med Kommissionens prognose den 7. april 2004, hvilket er over traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.² Kommissionen iværksatte derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og vækstpagten proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud overfor de fem lande.

Kommissionen vedtog af 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer uforholdsmæssigt store underskud i Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet. Rådet vedtog på den baggrund den 5. juli 2004 beslutning om:

- at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Cypern, Malta, Polen, Slovakiet, og Tjekkiet, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling til Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet om at bringe situationen med uforholdsmæssigt store underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Rådet fastlagde en frist til den 5. november 2004 for landenes regeringers iværksættelse af virksomhedsfulde foranstaltninger, der skulle bringe de uforholdsmæssigt store underskud til ophør i henhold til den reduktion landene fremsatte i deres konvergensprogrammer for 2004.

Indhold

Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet har alle haft offentlige budgetunderskud der overstiger Stabilitets- og vækstpagtens referenceværdi på 3 pct. af BNP i årene 2002 og 2003, og alle forventer fortsat underskud, der overstiger referenceværdien i 2004 og 2005, med undtagelse af Cypern, som venter at nedbringe underskuddet til 3 pct. af BNP i 2005, jf. tabel 1-5.

Med en gæld der udgør godt 70 pct. af BNP i 2003 både på Cypern og Malta, overskrider disse lande endvidere referenceværdien for gæld på 60 pct. af BNP, hvorimod Polen, Slovakiet og Tjekkiet har en offentlig gæld i pct. af BNP et stykke under referenceværdien.

Tabel 1: Makroøkonomiske nøgletal, Cypern

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	67,4	70,9	72,6	72,4
Budgetsaldo i pct. af BNP	-4,6	-6,4	-5,2	- 3,0
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-1,3	-2,9	-1,8	0,5
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-4,0 ¹	-3,5	-4,5	-4,4
Real BNP-vækst	2,0	2,0	3,5	3,9
Inflation, pct.	2,8	4,0	2,4	2,4

² Tallene afviger en smule fra tallene i tabellerne, da der er sket revisioner i tallene i Kommissionens efterårsprognose 2004 i forhold til forårsprognosens tal, som blev anvendt da proceduren for uforholdsmæssigt store underskud blev initieret.

Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	3,9	4,4	4,2	4,0
1) Tal for 2001 anvendt, da tal for 2002 mangler. Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.				

Tabel 2: Makroøkonomiske nøgletal, Malta

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	62,3	70,4	72,4	73,7
Budgetsaldo i pct. af BNP	-5,8	-9,6	-5,1	-4,0
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-1,9	-5,9	-1,3	-0,2
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-	-	-4,0	-3,6
Real BNP-vækst	1,8	0,2	1,0	1,5
Inflation, pct.	2,6	1,9	3,7	3,1
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	7,5	8,2	8,6	8,5

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.

Tabel 3: Makroøkonomiske nøgletal, Polen

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	41,1	45,4	47,7	49,8
Budgetsaldo i pct. af BNP	-3,6	-3,9	-5,6	-4,1
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-0,7	-0,8	-2,5	-1,0
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-2,6	-2,2	-2,6	-3,1
Real BNP-vækst	1,4	3,8	5,8	4,9
Inflation, pct.	1,9	0,7	3,5	3,3
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	19,8	19,2	19,0	18,7

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.

Tabel 4: Makroøkonomiske nøgletal, Slovakiet

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	43,3	42,6	44,2	45,2
Budgetsaldo i pct. af BNP	-5,7	-3,7	-3,9	-4,0
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-2,1	-1,2	-1,6	-1,6
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-8,2	-1,1	-2,9	-3,3
Real BNP-vækst	4,6	4,0	4,9	4,5
Inflation, pct.	3,5	8,5	7,7	3,9
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	18,7	17,5	18,4	17,9

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.

Tabel 5: Makroøkonomiske nøgletal, Tjekkiet

	2002	2003	2004	2005
Offentlig gæld i pct. af BNP	28,8	37,8	37,8	39,4
Budgetsaldo i pct. af BNP	-6,8	-12,6	-4,8	-4,7
Primær budgetsaldo i pct. af BNP	-5,2	-11,3	-3,6	-3,3
Betalingsbalancens løbende poster, pct. af BNP	-5,6	-6,2	-6,1	-6,0
Real BNP-vækst	1,5	3,1	3,8	3,8
Inflation, pct.	1,4	-0,1	2,8	3,1
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	7,3	7,8	8,3	8,2

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2004.

I deres respektive konvergensprogrammer for 2004 fremsatte Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet budgetmål for 2005 på hhv. 2,9 pct. af BNP, 3,7 pct. af BNP, 4,2 pct. af BNP, 3,9 pct. af BNP og 4,7 pct. af BNP. I landenes budgetter for 2005 er budgetmålene for underskuddene forbedret en smule for Polen og Slovakiet i forhold til deres konvergensprogrammer, mens budgetmålene for de resterende lande er uændrede i forhold til konvergensprogrammet for 2004.

I opdateringerne ultimo 2004 af konvergensprogrammerne bekræftes for samtlige fem lande de budgetmål for underskuddene, som er fremsat i budgetterne for 2005.

Kommissionen vurderer, at alle fem lande har iværksat effektive tiltag inden fristen 5. november 2004, der sikrer, at landene opnår deres respektive mål for budgetunderskuddet i 2005. På den baggrund vurderer Kommissionen, at der for samtlige fem lande ikke er behov for yderligere skridt på nuværende tidspunkt under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse vedrørende foranstaltningerne foretaget af Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet som reaktion på Rådets henstilling under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet ved henstillingen under 104.7 blev forelagt Folketingets Europaudvalg 2. juli 2004.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side kan man tilslutte sig Kommissionens vurdering af, at Cypern, Malta, Polen, Slovakiet og Tjekkiet alle har iværksat effektive tiltag inden fristen den 5. november 2004, der sikrer, at landene opnår deres respektive mål for budgetunderskuddet i 2005.

Vedrørende andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet kan opnå enighed om støtte til Kommissionens vurdering af, at alle fem lande har iværksat effektive tiltag inden fristen 5. november 2004.

**Dagsordenspunkt 2c: Stabilitets- og Vækstpagten:
Vurdering af opdaterede konvergens- og stabilitetsprogrammer
for Nederlandene, Luxembourg, Østrig, Tjekkiet og Sverige**

Baggrund

Med det formål at fremme samordningen og overvågningen af medlemslandenes økonomiske politik og budgetter fremlægger eurolandene og landene uden for euroen henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det sker som et led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten. Stabilitets- og konvergensprogrammerne skal opdateres årligt.

Medlemslandenes programmer drøftes i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC), der afgiver en udtalelse til ECOFIN. ECOFIN afgiver på baggrund heraf en udtalelse om hvert program.

På ECOFIN-rådsmødet den 18. januar 2005 behandles de opdaterede konvergensprogrammer for Nederlandene, Luxembourg, Tjekkiet, Østrig og Sverige.

Indhold

Stabilitetsprogram for Nederlandene

Nederlandenes *faktiske budgetsaldo* skønnes ifølge stabilitetsprogrammet at være blevet forbedret fra -3,2 pct. af BNP i 2003 til -3,0 pct. af BNP i 2004. Et hovedformål med den nederlandske budgetstrategi, udover at sikre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt, er – som anbefalet i Rådets henstilling af 2. juni 2004 – at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud i 2005, hvor programmet sigter på en saldo på -2,6 pct. af BNP, efterfulgt af yderligere forbedringer i 2006-2007, jf. tabel 1.

Konsolideringsplanen, der fra 2003 til 2007 skal reducere underskuddet med knap 1,5 pct. af BNP, baseres på en løbende reduktion af de offentlige *udgifter* – især besparelser i den offentlige administration og effektiviseringer inden for sundhed og social sikring – der over perioden i alt ventes at udgøre ca. 2,5 pct. af BNP og mere end opveje et fald i de offentlige *indtægter* på i alt godt 1 pct. af BNP.

Den *offentlige gæld* ventes at være øget med godt 2 procentenheder til 56,3 pct. af BNP i 2004 og at stige med yderligere godt 2 procentenheder over de næste to år, hvorefter gælden ventes at falde fra og med 2007.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Nederlandene

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----					
Offentlige indtægter	45,3	45,0	44,9	44,6	44,1	
Offentlige udgifter (inkl. renter)	48,5	48,0	47,5	46,7	46,0	
Faktisk budgetsaldo	-3,2	-3,0	-2,6	-2,1	-1,9	
Primær budgetsaldo	-0,3	-0,1	0,3	0,7	0,8	
Offentlig gæld	54,1	56,3	58,1	58,6	58,3	
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----					
Real BNP-vækst	-0,9	1¼	1½	2½	2½	
Inflation (HICP)	2,2	1¼	1¼	1½	1½	
Beskæftigelsesvækst	-0,5	-1,0	½	1½	1¼	
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken)	3,8	5¾	6¼	5¾	5½	
	----- Pct. af BNP -----					
Output gap	-2,0	-2,1	-2,2	-1,5	-0,9	
Konjunkturansat budgetsaldo	-1,9	-1,6	-1,2	-1,2	-1,3	

Kilde: *Konvergensprogram for Nederlandene af 23. november 2004.*

Programmets budgetskøn baseres på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre ca. 1½ pct. i 2005 og herefter stige til ca. 2½ pct. i 2006 og 2007. Output gap, der under den nederlandske recession i 2003 faldt til -2,0 pct. af BNP, skønnes som følge af de moderate vækstrater i 2004-2005 at falde yderligere en smule, inden det gradvist forbedres til ca. -1,0 i 2007.

Den konjunkturansede budgetsaldo ventes således forbedret lidt mere end den faktiske saldo fra 2003 til 2005, hvor den skønnes at ville udgøre -1,2 pct. af BNP, mens den herefter skønnes at være stort set uændret eller muligvis at blive forringet marginalt i 2007.

Rådet vurderede i oktober 2004, at Nederlandenes 2005-budget – som anbefalet i henstillingen – ville indebære en strukturel budgetforbedrende effekt på ca. 0,5 pct. af BNP og sikre et underskud på under 3 pct. af BNP i 2005. Kommissionens vurdering af det nederlandske program bekræfter dette og finder generelt, at programmets budgetskøn synes plausible.

Kommissionen finder imidlertid, at den planlagte konsolidering kunne være mere ambitiøs, idet den ikke ventes at sikre en budgetstilling tæt på balance eller i overskud og en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentgrænsen.

Kommissionen vurderer, at Nederlandene er i en relativt favorabel position i forhold til målet om at sikre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt, bl.a. som følge af igangværende reformer på områderne for pensioner, sundhed og social sikring, der er rettet mod at sikre kontrol med aldersrelaterede udgifter og øget arbejdsudbud. Kommissionen vurderer dog på grundlag af de økonomisk-politiske planer i programmet, at Nederlandene vil have behov for en yderligere permanent forbedring af de offentlige finanser på omkring 2 pct. af BNP for at sikre finanspolitisk holdbarhed på lang sigt, og at det derfor vil være nødvendigt med yderligere reformer og konsolidering.

Stabilitetsprogram for Luxembourg

Luxembourgs *underskud på den faktiske budgetsaldo* udgjorde ifølge stabilitetsprogrammet af november 2004 1,4 pct. af BNP i 2004 mod 0,8 pct. af BNP i 2003. Luxembourg planlægger at reducere budgetunderskuddet til et niveau på ca. 1,0 pct. af BNP i hvert af årene 2005-2007.

De *offentlige udgifter* planlægges i programperioden at stige svagt fra 44,9 pct. af BNP i 2003 til 45,7 pct. af BNP i 2007. Væksten i det offentlige udgiftsniveau aftager i 2004, som føl-

ge af mere gunstige økonomiske udsigter, i forhold til perioden 2001-2004, hvor regeringen førte en ekspansiv finanspolitik for at modvirke konsekvenserne af den lave økonomiske aktivitet.

De *offentlige indtægter* skønnes at falde fra 45,6 pct. af BNP i 2003 til 44,7 pct. af BNP i 2007. Faldet i indtægterne til 43,4 pct. af BNP i 2004 skyldes forsinkede skatteindbetalinger fra virksomhederne fra årene 2001-2003, hvor den økonomiske aktivitet var lav.

Den *offentlige gæld* ventes reduceret gradvist fra 5,3 pct. af BNP i 2003 til 4,5 pct. af BNP i 2007

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Luxembourg

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Offentlige finanser:</i>					
	----- Pct. af BNP -----				
Offentlige indtægter	45,6	43,4	44,6	44,6	44,7
Offentlige udgifter (inkl. renter).....	44,9	44,8	45,6	45,5	45,7
Faktisk budgetsaldo	0,8	-1,4	-1,0	-0,9	-1,0
Primær budgetsaldo.....	1,0	-1,2	-0,9	-0,8	-0,9
Offentlig gæld.....	5,3	5,0	5,0	4,6	4,5
<i>Øvrige nøgletal:</i>					
	----- Pct. af BNP -----				
Real BNP-vækst	2,9	4,4	3,8	3,3	4,3
Inflation (HICP).....	2,5	2,6	3,2	1,5	1,7
Beskæftigelsesvækst ¹	1,8	2,4	2,5	2,5	2,9
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken)	-	-	-	-	-
	----- Pct. af BNP -----				
Output gap.....	-0,1	0,1	-0,2	-1,0	-1,0
Konjunkturrensede budgetsaldo.....	0,8	-1,4	-0,9	-0,5	-0,6

Kilde: *Konvergensprogram for Luxembourg november 2004.*

1) Den totale beskæftigelsesvækst inkluderer også væksten af udenlandske statsborgere beskæftiget i Luxembourg, hvilket udgør en betydelig andel af de beskæftigede.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 4,4 pct. i 2004, 3,8 pct. af BNP i 2005, 3,3 pct. af BNP i 2006 og 4,3 pct. af BNP i 2007. Den potentielle BNP-vækst skønnes til godt 4 pct. fra 2002 og frem, og outputgabet skønnes således at stige fra 2005.

Inflationen skønnes svagt stigende til 3,2 pct. frem til 2005, hvorefter den aftager væsentligt i 2006 og 2007. Den relativt høje inflation i årene 2003-2005 skyldes den høje oliepris.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2005, hvorimod det konjunkturrensede underskud vil være lavere i 2006-2007.

Da omtrent en tredjedel af de beskæftigede personer i Luxembourg udgøres af personer bosiddende udenfor landet, som vil tage deres pension med til udlandet, når de trækker sig tilbage, vil pensionssystemet komme under pres i fremtiden, givet finansieringen sker

via skatter og sociale bidrag. Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde løsninger på problemet.

Kommissionen vurderer, at det forudsatte makroøkonomiske forløb der ligger til grund for budgetskønnene i det luxembourgiske program er plausibelt.

Kommissionen vurderer desuden, at programmets budgetmål er realistiske og balancerede, men givet budgetmålene ikke vurderes at være svære at realisere, er de ikke ambitiøse. Konvergensprogrammet påregner ikke en reduktion i budgetunderskuddet fra 2005 og frem, men der synes at være tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til konvergenskriteriet for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.

Kommissionen vurderer endvidere, at givet konvergensprogrammets budgetstrategi, og de aktuelle udgiftsprognoser, er der behov for en fremtidig finanspolitisk konsolidering på hen ved 2 pct. af BNP for fuldt ud at sikre holdbarheden.

Kommissionen vurderer dog samlet set, at Luxembourg, trods stigende udgifter i forbindelse med aldring, befinder sig i en gunstig situation, mht. de offentlige finansers langsigtede holdbarhed, som følge af den lave offentlige gæld og store reserver.

Stabilitetsprogram for Østrig

Østrigs økonomiske politik fokuserer på tre målsætninger 1) Budgetbalance på mellemlang sigt 2) En sænkning af skattetrykket til 40 pct. af BNP i 2010 og 3) Øget potentiel vækst via investeringer i forskning, uddannelse og infrastruktur. Som led i realiseringen af disse mål, har den østrigske regering bl.a. vedtaget en skattereform, der sænker beskatningen af lav- og mellemindkomster og til dels erhverv, mens energibeskatningen øges. Endvidere er blev der i 2003 og 2004 gennemført pensionsreformer, der medvirker til at forbedre den finanspolitiske holdbarhed på længere sigt.

Den *faktiske budgetsaldo* er i hele programperioden sænket med ½ pct. af BNP i forhold til 2003 stabilitetsprogrammet, og budgetbalance ventes således udskudt et år til 2008. Den faktiske budgetsaldo ventes i 2004, at udvise et underskud på 1,3 pct. af BNP stigende til 1,9 pct. af BNP i 2005 – primært som følge af skattereformen. Herefter ventes budgetsaldoen at gå mod balance, jf. *tabel 1*.

Den *offentlige gæld* ventes at falde godt 5 pct.enheder fra 2004 til 2008 til 59,1 pct. af BNP. Østrig forventer således først i løbet af 2008 at nå under referenceværdien på 60 pct. af BNP. Dette er ét år senere end forventet i 2003 stabilitetsprogrammet.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Østrig

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----					
Offentlige indtægter	49,5	48,7	47,5	46,2	46,0	45,8
Offentlige udgifter (inkl. renter)	50,6	50,0	49,5	48,0	46,7	45,8
Faktisk budgetsaldo	-1,1	-1,3	-1,9	-1,7	-0,8	0,0
Primær budgetsaldo	2,1	1,9	1,2	1,3	2,2	2,9
Offentlig gæld	64,5	64,2	63,6	63,1	61,6	59,1

<i>Øvrige nøgletal:</i>	Pct.					
Real BNP-vækst.....	0,8	1,9	2,5	2,5	2,2	2,4
Inflation (HICP).....	1,3	2,1	1,8	1,4	1,5	1,6
Beskæftigelsesvækst.....
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken).....
	Pct. af BNP					
Output gap.....	-1,3	-1,4	-0,9	-0,4	-0,3	0,0
Konjunkturrenset budgetsaldo.....	-0,4	-0,6	-1,5	-1,5	-0,7	0,0

Kilde: *Stabilitetsprogram for Østrig af 30. november 2004.*

Programmets budgetskøn er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil være 2-2½ pct. i programperioden. Det underliggende potentiale i den østrigske økonomi skønnes til 2 pct., og outputgabet vil således gradvist lukkes frem mod 2008. Der er Kommissionens vurdering, at vækstforløbet, der ligger til grund for konvergensprogrammet, stort set er på linje med kommissionens efterårsprognose. Dog vurderes det på den optimistiske side, at den økonomiske vækst i 2007 og 2008 vil ligge over det underliggende potentiale.

Den konjunkturrensede budgetsaldo ventes at udvise et underskud på ½-1½ pct. af BNP frem til 2008 hvor der ventes balance.

Det er Kommissionens vurdering, at budgetfremskrivningerne i konvergensprogrammet overordnet set er balancerede og plausible frem til og med 2006, men at der er betydelige risici i forhold til 2007 og 2008, herunder forventningen om vækst over det underliggende potentiale, og et betydeligt fald i udgiftstrykket som ikke er nærmere specificeret i programmet. Målsætningen og forventningen om budgetbalance i 2008 vil således muligvis ikke blive opfyldt. Det vurderes dog, at der i programperioden er tilstrækkelig margin i forhold til 3 pct. kravet om maksimale underskud.

Det er Kommissionens vurdering, at Østrig er forholdsmæssigt godt stillet med henblik på at sikre de offentlige finansers holdbarhed på langt sigt. Dette skyldes primært de gennemførte pensionsreformer.

Konvergensprogram for Tjekkiet

Tjekkiet underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogrammet af november 2004 5,2 pct. af BNP i 2004 mod 12,6 pct. af BNP i 2003. Tjekkiet planlægger at reducere budgetunderskuddet yderligere frem mod 2007, hvor det skønnes nedbragt til 3,3 pct. af BNP. Det høje underskud i 2003 skyldtes en-gangs effekterne af realiserede statsgarantier.

De *offentlige udgifter* planlægges i programperioden nedbragt fra 54,6 pct. af BNP i 2004 til 50,8 pct. af BNP i 2007.

De *offentlige indtægter* skønnes at falde fra 49,3 pct. af BNP i 2004 til 47,5 pct. af BNP i 2007 blandt andet afledt af en skattereform.

Underskuddet ventes nedbragt til referenceværdien på 3 pct. af BNP i 2008. Konsolideringsplanen, der skal nedbringe budgetunderskuddet, er baseret på en reduktion i udgifterne, som gennemføres ved at fastsætte bindende udgiftslofter for budgetterne samt øremærkning af indtægter udover de budgetterede til reduktion af underskuddet.

Den offentlige gæld ventes øget i årene 2004 til 2007 fra 38,6 pct. af BNP til 40,0 pct. af BNP.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Tjekkiet

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----				
Offentlige indtægter	48,9	49,3	48,0	47,8	47,5
Offentlige udgifter (inkl. renter).....	61,5	54,6	52,7	51,6	50,8
Faktisk budgetsaldo	-12,6	-5,2	-4,7	-3,8	-3,3
Primær budgetsaldo.....	-11,9	-4,5	-3,7	-2,7	-2,1
Offentlig gæld.....	37,8	38,6	38,3	39,2	40,0
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. af BNP -----				
Real BNP-vækst	3,1	3,8	3,6	3,7	3,8
Inflation (HICP).....	-0,1	2,7	3,2	2,6	2,2
Beskæftigelsesvækst	-0,7	-1,0	-0,3	0,1	0,2
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken).....	9,9	10,3	10,3	10,0	9,8
	----- Pct. af BNP -----				
Output gap.....	-0,8	-0,1	0,0	0,1	0,3
Konjunkturrenset budgetsaldo.....	-12,4	-5,2	-4,7	-3,8	-3,3

Kilde: Konvergensprogram for Tjekkiet, november 2004.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil ligge i intervallet 3,6-3,8 pct. i perioden 2004-2007. Den potentielle vækst ventes at være 3,1 pct. i 2004, hvorefter den stiger til 3,5 pct. i 2005 og 3,6 pct. i 2006-2007, og outputgabets forventes at blive svagt positivt fra 2006.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2007.

For at sikre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser* har Tjekkiet i 2003 iværksat en reformproces med henblik på at imødegå fremtidigt udgiftspres som følge af den demografiske udvikling.

Den tjekkiske *pengepolitik*s primære formål er at sikre prisstabilitet, hvilket implementeres i form af en inflationsmålsstrategi, hvor inflation skal ligge indenfor et interval, der gradvist falder til 2-4 pct. i december 2005.

Efter deflation i 2003 på 0,1 pct. forventes *inflation* i årene 2004-2007 i intervallet 2,2 – 3,2 pct.

Kommissionen vurderer, at det forudsatte makroøkonomiske forløb, der ligger til grund for budgetskønnene i det tjekkiske konvergensprogram, er plausibelt for perioden 2004-2007.

Kommissionen vurderer desuden, at risiciene forbundet med konvergensprogrammets budgetmæssige prognoser synes balancerede. På den ene side er det makroøkonomiske scenario forsigtigt, hvorfor indtægter kan blive højere, og udgifter lavere, end budgetteret. På den anden side er der endnu udgiftsreduktioner, der mangler at blive gennemført, før de retligt bindende udgiftslofter for 2006 og 2007 vil blive mødt.

Kommissionen vurderer endvidere, at Tjekkiet risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, er det afgørende, at der gennemføres yderligere reformer, udover de i programmet anførte. Særligt reformer på pensions- og sundhedsområdet er påkrævede.

Kommissionen vurderer endelig, at den økonomiske politik, som skitseres i konvergensprogrammet, kun delvist er konsistent med de landespecifikke anbefalinger til Tjekkiet i de overordnede økonomisk-politiske retningslinier.

Konvergensprogram for Sverige

Sveriges økonomiske politik er baseret på en målsætning om gennemsnitlige overskud på mellem- langt sigt på den *faktiske budgetsaldo* på 2 pct. af BNP. Den økonomiske politik er således indrettet med henblik på, at imødegå befolkningsaldringen og samtidig give plads til, at de automatiske stabilisatorer kan virke fuldt ud ved en konjunkturedgang uden at Sverige kommer i konflikt med 3 pct. kravet i Stabilitets- og Vækstpagten for maksimale underskud på den offentlige budgetsaldo. Sveriges faktiske budgetsaldo skønnes ifølge konvergensprogrammet forbedret fra 0,5 pct. af BNP i 2003 til 0,7 pct. af BNP i 2004. De kommende tre år ventes offentlige budgetoverskud på mellem ½ og 1 pct. af BNP, *jf. tabel 1.*

Den *offentlige gæld* ventes at falde knap 3 pct.enheder i programperioden fra 51,7 pct. af BNP i 2004 til 49,0 pct. af BNP i 2007. Sverige opfylder således kravet om maksimal gæld på 60 pct. af BNP med betydelig margin.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Sverige

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----					
Offentlige indtægter	56,1	55,5	54,7	54,3	54,1	...
Offentlige udgifter (inkl. renter)	55,6	54,8	54,0	53,9	53,2	...
Faktisk budgetsaldo	0,5	0,7	0,6	0,4	0,9	...
Primær budgetsaldo	0,6	0,6	0,6	0,5	1,0	...
Offentlig gæld	52,0	51,7	50,5	50,0	49,0	...
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----					
Real BNP-vækst	1,6	3,5	3,0	2,5	2,3	...
Inflation (HICP)	1,8	1,3	1,5
Beskæftigelsesvækst	-0,3	-0,6	0,8	0,8	0,7	...
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken)	4,9	5,6	5,1	4,4	4,2	...
	----- Pct. af BNP -----					
Output gap	-1,4	-1,3	-0,5	-0,2	0,0	...
Konjunkturrenset budgetsaldo	1,5	1,7	1,0	0,6	0,9	...

Kilde: *Konvergensprogram for Sverige af 18. november 2004.*

Programmets budgetskøn er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre ca. 3½ pct. i 2004 gradvist faldende til 2¼ pct. i 2007. Med en vækst over det underliggende potentiale i hele programperioden ventes det svenske outputgab, der i 2004 er opgjort til -1,3 pct. af BNP, gradvist lukket frem mod 2007. Der er Kommissionens vurdering, at vækstforløbet der ligger til grund for konvergensprogrammet, er plausibelt og på linje med kommissionens efterårsprognose.

Den konjunkturrensede budgetsaldo ventes at udgøre 1,7 pct. af BNP i 2004 faldende til 0,6 af BNP i 2006 og 0,9 pct. af BNP i 2007, og således at overstige den faktiske saldo frem mod 2007.

Det er Kommissionens vurdering, at budgetfremskrivningerne i konvergensprogrammet overordnet set er balancerede og plausible. Hertil kommer, at Sverige historisk set som oftest har været i stand til at overholde fastsatte mål for udgiftsvæksten.

Konvergensprogrammet behandler en række af de strukturreformer som den svenske regering har gennemført de senere år. Reformerne fokuserer bl.a. på, at forbedre arbejdsmarkedet, øge beskæftigelsen og reducere antallet af sygedage. En række midler har været taget i brug, men resultaterne har hidtil været blandede.

Den svenske regering har taget yderligere skridt i retning af en gennemførelse af en skattereform der sænker skatten på arbejdsindkomst. Disse skridt er dog delvist blevet modgået af stigninger i de lokalt fastsatte skatter i både 2003 og 2004. Kommissionen vurderer, at det er væsentligt, at Sverige fastholder målsætningen om at sænke skatten på arbejdsindkomst og styrker beskæftigelsen.

Kommissionen vurderer, at Sverige er i en god position i forhold til målet om at sikre de offentlige financers holdbarhed på langt sigt. Dette som følge af målsætningen om gennemsnitlige overskud på mellemlangt sigt på den offentlige budgetsaldo.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Danmarks eget konvergensprogram, der indeholder en vurdering af rente, inflation og de offentlige finanser i Danmark, vil blive vurderet på et kommende ECOFIN-møde.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om dette års opdaterede konvergensprogrammer for Tjekkiet og Sverige og stabilitetsprogrammer for Nederlandene, Luxembourg og Østrig.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side vil man generelt kunne støtte Rådets udtalelser i den form, der kan opnås enighed om.

Vedrørende andre landes holdninger

Rådet ventes at vedtage udtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammerne for Nederlandene, Luxembourg, Tjekkiet, Østrig og Sverige, der bl.a. anbefaler, at:

- *Nederlandene* bør sikre en budgetstilling tæt på balance eller i overskud efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud;

Der ventes ikke givet direkte anbefalinger til Luxembourg, men det ventes bemærket, at der synes behov for en fremtidig finanspolitisk konsolidering på hen ved 2 pct. af BNP med henblik på at sikre en holdbar finanspolitik på længere sigt;

- *Østrig* bør søge at opnå en højere grad af budgetkonsolidering tidligere i forløbet, og fremlægge detaljerede planer for den betydelige konsolidering i 2007 og 2008;

Tjekkiet anbefales at anvende indtægter, der ligger udover de budgetterede, til at reducere budgetunderskuddet samt strengt at overholde de mellemfristede udgiftslofter, som først er retligt bindende fra 2006. Desuden ventes Tjekkiet opfordret til at gennemføre reformer af pensionssystemet og sundhedssektoren med henblik på at forbedre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser;

Der ventes ikke givet direkte anbefalinger til Sverige, men udtalelsen ventes at bemærke, at Sverige bør gennemføre yderligere strukturreformer herunder på sundhedsområdet.

Dagsordenspunkt 3: Styrkelse og bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

Baggrund

EU's stats- og regeringschefer vedtog den 18. juni 2004 en erklæring, der bekræfter EU-landenes forpligtelser i forhold til Stabilitets- og Vækstpagten. Kommissionen offentliggjorde den 3. september 2004 en meddelelse om 'styrkelse, klargøring og bedre implementering af Stabilitets- og Vækstpagten', og ECOFIN havde den 16. november 2004 en orienterende debat om den fremtidige gennemførelse af Pagten.

ECOFIN ventes på rådsmødet den 18. januar 2005 at have en opfølgende drøftelse af forskellige muligheder for at styrke gennemførelsen af Pagten. Der ventes på dette grundlag et forslag fra Kommissionen og en efterfølgende politisk beslutning om gennemførelsen af Pagten på ECOFIN og på DER's forårstopmøde i marts 2005.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet den 18. januar 2005 at fokusere på flg. emner:

1. Styrkelse af Stabilitets- og Vækstpagtens præventive del

1.1 Styrket budgetkonsolidering i gode tider

På ECOFIN den 16. november var der bred enighed om at styrke indsatsen for at sikre budgetkonsolidering i gode tider. Et hovedproblem med gennemførelsen af Stabilitets- og Vækstpagten og hovedårsagen til de aktuelle store budgetunderskud i en række EU-lande har været manglende konsolidering under den seneste højkonjunktur, der toppede i 2000, og dermed manglende råderum under den efterfølgende lavkonjunktur, der bundede i 2003.

En mulighed er, at EU-landene kan indgå en politisk aftale om styrket konsolidering i gode tider, særligt med henblik på at opnå mellemfristede budgetpositioner med en tilstrækkelig sikkerhedsmargin, så de automatiske stabilisatorer kan virke under en lavkonjunktur uden overskridelse af 3-procentgrænsen for det faktiske underskud, og at aftalen fastlægger definitionen på 'gode tider'.

Det er også en mulighed, at der kan indgås en politisk aftale, som giver Kommissionen bemyndigelse til at udstede direkte advarsler ('early warnings') med henblik på at sikre konsolidering i gode tider (med virkning før ikrafttrædelsen af Forfatningstraktaten, der giver hjemmel til direkte advarsler fra Kommissionen).

1.2 Den mellemfristede budgetmålsætning

Fastlæggelse af den mellemfristede budgetmålsætning

På ECOFIN den 16. november var der bred støtte til princippet om differentiering af den mellemfristede målsætning om budgetter 'tæt på balance eller i overskud' – der nu i praksis fortolkes som en strukturel (konjunkturjusteret) saldo tæt på 0 hvert år over konjunkturcyklen. Princippet kan indebære, at det enkelte lands mellemfristede målsætning f.eks. bliver lempeligere, desto lavere gælden er, desto mere langsigtsholdbar den samlede finanspolitik er, og desto højere den potentielle vækst er.

Der er lagt op til, at en differentiering af den mellemfristede budgetmålsætning under alle omstændigheder skal indebære, at den strukturelle saldo fortsat giver en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentsgrænsen under en lavkonjunktur.

En mulighed er at knytte den mellemfristede budgetmålsætning direkte til *finanspolitisk holdbarhed*, så kravet til den mellemfristede budgetsaldo afhænger af både den eksisterende gæld og dens renteburde (eksplicit gæld) og af de beregnede fremtidige nettoudgiftsstigninger som følge af bl.a. den demografiske udvikling (implicit gæld). Den permanente forbedring af de offentlige finanser, som vurderes at sikre finanspolitisk holdbarhed på lang sigt, kan indregnes i kravet til den mellemfristede budgetsaldo enten *helt* eller *delvist*.

En sådan mellemfristet budgetmålsætning baseret på holdbarhed vil blive lempeligere, hvis der gennemføres reformer, som sikrer målbare forbedringer af de offentlige finanser på lang sigt, f.eks. pensionsreformer.

En anden mulighed er at knytte den mellemfristede budgetmålsætning til en *gældsrestriktion*, f.eks. at gældskvoten på lang sigt skal konvergere mod et bestemt mål-niveau, der ligger under Traktatkriteriet for gældskvoten på 60 pct. af BNP. Kravet til den mellemfristede budgetsaldo vil i givet fald afhænge af den eksisterende gæld og af mål-niveauet for gælden på lang sigt samt af den potentielle vækst. Ideen er, at et sådant budgetkrav indirekte kan bidrage til de offentlige finansers langsigtede holdbarhed ved at være rettet mod at sikre en gæld, der konvergerer mod og herefter fastholdes under et passende lavt mål-niveau.

Tilpasningen til den mellemfristede budgetmålsætning

En mulighed er, at EU-landene indgår en politisk aftale, der indebærer en mere formel forpligtelse til at overholde det nuværende princip om, at lande, der endnu ikke opfylder den mellemfristede budgetmålsætning, bør sikre en forbedring af den strukturelle saldo, idet eurolandene konkret bør sikre en strukturel budgetforbedring på mindst 0,5 pct. af BNP om året.

Der er endvidere lagt op til en drøftelse af, hvorvidt og hvordan den mellemfristede budgetmålsætning skal afhænge af *strukturelle reformer* og andre initiativer (samtidig med, at det sikres, at sådanne tiltag er konsistente med målet om sunde finanser), herunder om der som følge af strukturelle reformer og andre initiativer skal tillades en midlertidig afvigelse fra - eller en midlertidig forsinkelse i tilpasningen til - den mellemfristede budgetmålsætning.

Der kan drøftes hvilke økonomisk-politiske udviklinger, der kan tages højde for (f.eks. pensionsreformer), og et sæt principper for karakteristika for sådanne (f.eks. direkte positive budgeteffekter på længere sigt) i forbindelse med vurderinger af overholdelsen af den mellemfristede budgetmålsætning.

En mulighed er at tage højde for beslutninger, som kan have omkostninger på kort sigt, men som har klare målbare positive effekter på de offentlige finanser på lang sigt, mens en anden mulighed er også at tage højde for f.eks. investeringsprojekter, som kan have omkostninger på både kort og lang sigt, men som vurderes at have positive effekter på vækstpotentialet.

2. Forbedret gennemførelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud

Der er lagt op til en drøftelse af muligheder for at forbedre gennemførelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud (Traktatens artikel 104, der præciseres i Stabilitets- og Vækstpagtens forordning 1467/97), særligt hvordan Stabilitets- og Vækstpagten skal tage højde for perioder med lav vækst, herunder i forbindelse med iværksættelsen af proceduren i kraft af en rapport fra Kommissionen (artikel 104.3) og en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud (artikel 104.6), jf. afsnit 2.1, og/eller i forbindelse med rådshenstillingerens tidsfrister for korrektionen af et uforholdsmæssigt stort underskud (artikel 104.7), jf. afsnit 2.2.

På ECOFIN den 16. november var der bred støtte til den altovervejende hovedregel, at et faktisk underskud over 3 pct. af BNP skal iværksætte proceduren, men at der f.eks. i tilfælde af lav vækst kan indrømmes længere tidsfrister for at korrigere underskuddet.

2.1 Eksistens af et uforholdsmæssigt stort underskud – undtagelser som følge af lav vækst

Traktaten indebærer, et underskud på over 3 pct. af BNP er uforholdsmæssigt stort – og derfor leder til iværksættelse af proceduren – medmindre underskuddets overskridelse af 3-procentsgrænsen er 'exceptionel' og midlertidig. Stabilitets- og Vækstpagten definerer, at en 'exceptionel' overskridelse af 3-procentsgrænsen kan udgøres af et 'alvorligt økonomisk tilbageslag', der kræver et fald i det reale BNP på mindst 2 pct., idet der kan gøres en undtagelse i tilfælde af et fald i det reale BNP på 0,75 pct. på grundlag af anmodning fra det berørte medlemsland.

En mulighed for i højere grad at tage hensyn til lav vækst i Stabilitets- og Vækstpagten er at ændre definitionen af et 'exceptionelt' økonomisk tilbageslag, f.eks. sådan, at der kan indrømmes undtagelser i tilfælde af negative reale BNP-vækstrater, f.eks. flere år i træk. Alternativt kan der f.eks. fastlægges en definition baseret på afvigelse mellem faktisk og potentiel vækst, eller output gap (procentvis afvigelse mellem faktisk og potentiel produktion), eller det akkumulerede produktionsstab i forhold til potentialet over en given periode.

Traktaten (artikel 104.3) indebærer i tilfælde af en overskridelse af 3-procentskriteriet, at "i Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt", samt at Rådet kan tage højde for disse forhold, når det træffer beslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud.

En mulighed er, at EU-landene beslutter at klargøre konceptet 'alle andre relevante forhold' i kraft af en præcisering af *hvilke* forhold, der skal tages højde for, og *hvordan* der skal tages højde for disse forhold i forbindelse med iværksættelsen af proceduren (artikel 104.3 og 104.6).

2.2 Korrektion af uforholdsmæssigt store underskud – længere tidsfrister som følge af lav vækst

En anden mulighed for i højere grad at tage hensyn til lav vækst i Stabilitets- og Vækstpagten er at ændre *tidsfristerne* i proceduren vedrørende uforholdsmæssigt stort underskud.

En rådshenstilling under artikel 104.7 fastsætter ifølge Stabilitets- og Vækstpagten *dels 1*) en frist for det pågældende lands iværksættelse af virksomhedsfulde foranstaltninger på højst fire måneder, og *dels 2*) en frist for selve korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud, som bør gennemføres året efter underskuddet er konstateret, medmindre der foreligger 'særlige omstændigheder'.

En mulighed er, at 1) *fristen for at gennemføre budgettiltag* ændres, så den bliver længere end de nuværende 4 måneder.

Det er også en mulighed, at 2) *fristen for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP* kan være enten 'året efter underskuddet er konstateret' (som nu) eller 'et år senere end det' (som noget nyt), afhængigt af bl.a. vækstbetingelser, gælds niveau, status som nyt medlemsland, eller visse strukturreformer. De præcise kriterier for fastlæggelse af fristen skal i givet fald afklares.

Det er endvidere en mulighed, at Rådet får beføjelse til at *udskyde tidsfristerne* i løbet af proceduren, eventuelt ved at vedtage nye henstillinger under artikel 104.7 – i stedet for at gå videre til pålæg under artikel 104.7 – i tilfælde, hvor det pågældende land har gennemført effektive tiltag i opfølgning på den første henstilling, men hvor en uventet vækstudvikling kan begrunde en ny frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP. Der kan evt. fastlægges en maksimumsgrænse for antal udskydelser af tidsfrister.

Dette vil give mulighed for at skelne mellem faktisk gennemførte budgettiltag og fælles økonomiske fejlskøn i lyset af det forhold, at en given finanspolitisk stramning kan resultere i en strukturel budgetforbedring og en faktisk saldo, der er ringere end ventet, hvis den potentielle og den faktiske vækst udvikler sig mindre gunstigt end ventet på tidspunktet for henstillingen.

Det er endelig en mulighed, at der også kan foretages ændringer af *øvrige tidsfrister* i proceduren, særligt tidsfristen på to måneder for et medlemslands opfølgning på pålæg under artikel 104.9.

2.3 Øget fokus på gæld og holdbarhed

Der er lagt op til drøftelse af, om der bør foretages en operationalisering af Traktat-kriteriet om, at gælden ikke må overstige 60 pct. af BNP, medmindre den 'mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med tilfredsstillende hastighed'.

Gældskriteriet kan operationaliseres ved at fastlægge enten kvalitative eller kvantitative principper for vurdering af, hvorvidt kriteriet er opfyldt. Der kan f.eks. fastlægges et kvantitativt princip for, hvor meget gælden bør reduceres i løbet af en given periode. Hvis et land har en gæld på over 60 pct. af BNP, som falder mindre end princippet tilsiger, kan Traktatens procedure for uforholdsmæssigt store underskud iværksættes og bl.a. medføre henstillinger fra Rådet til landet om at korrigerer gældsudviklingen inden for en given periode.

3. Andre emner

En række andre emner ventes drøftet, bl.a. institutionelle forhold rettet mod styrket implementering af Stabilitets- og Vækstpagten samt styrket kvalitet af budgetstatistik.

4. Legale aspekter

I lyset af beslutningen vedrørende substansen i styrkelsen af Stabilitets- og Vækstpagten, vil der skulle tages stilling til, hvorvidt og hvordan beslutningen skal udmøntes i ændringer i selve Pagten og/eller i supplerende politiske aftaler.

Nærhedsprincippet

Der tages stilling til nærhedsprincippet, når der foreligger et initiativ fra Kommissionen.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om styrket implementering af Stabilitets- og Vækstpagten blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 16. november 2004.

Holdning

Vedrørende danske holdning

Fra regeringens side er man enig i, at der ikke skal ændres på EU's grundlæggende regler for finanspolitik, og lægger vægt på, at den kommende beslutning vedrørende Stabilitets- og Vækstpagten samlet set ikke slækker på kravene til sund og holdbar finanspolitik.

Vedrørende andre landes holdninger

ECOFIN-ministrene er generelt enige om, at Traktaten ikke bør ændres og at kriterierne vedr. underskud på højst 3 pct. af BNP og gæld på højst 60 pct. af BNP fortsat er af største vigtighed, samt at man ønsker en styrkelse og ikke udvanding af Stabilitets- og Vækstpagten.

Dagsordenspunkt 4: Forberedelse af Det Europæiske Råds Forårstopmøde – EPC's årlige rapport om strukturreformer

Baggrund

Den økonomisk-politiske komite, EPC, udarbejder hvert år en rapport om status for gennemførelse af strukturreformer i medlemslandene. Dette års rapport forventes endeligt behandlet på komiteens møde den 10. januar.

I rapporten gøres der først og fremmest status over fremskridt (eller mangel på samme) i forbindelse med gennemførelse af strukturreformer i EU-landene. Herudover bygger EPC's rapport på komiteens analytiske studier af behovet for gennemførelse af reformer samt modeller for hensigtsmæssig udformning og implementering af strukturreformer.

En del af baggrundsmaterialet for EPC's rapport er derudover de rapporter om strukturreformer, som medlemslandene udarbejder, de såkaldte Cardiff-rapporter, samt de eksaminationer, der gennemføres af hvert enkelt medlemsland på baggrund af de nationale rapporter. Disse landeeksaminationer fandt sted i december 2004.

Rapporten forudses godkendt af ECOFIN den 18. januar og videresendt til Det Europæiske Råds møde den 22.-23. marts 2005 som en del af arbejdet med at styrke implementeringen af Lissabon-strategien.

Indhold

I rapporten konkluderes samlet, at der kan konstateres en række fremskridt med at gennemføre strukturelle reformer i løbet af de sidste 12 måneder, men at det haster med at øge implementeringen. Det konkluderes endvidere, at sikring af en stabilitetsorienteret makroøkonomisk ramme vil sikre det bedst mulige resultat af strukturpolitiske reformer. Samtidig kan strukturpolitiske reformer forbedre effektiviteten af den makroøkonomiske politik og dermed medvirke til vedvarende vækst og stabilitet.

Det nævnes derudover i indledningen at udarbejdelsen af rapporten er fremrykket med henblik på at forbedre rådgivningen af Rådet forud for Det Europæiske Råds møde den 22.-23. marts. Midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien er et hovedemne for dette års forårstopmøde. Derudover bemærkes, at årsrapportens anbefalinger behandler de prioritetsområder, der blev identificeret i rapporten om Lissabon-strategien fra højniveaugruppen under ledelse af Wim Kok.

EPC's rapport har fået overskriften "Increasing Growth and Employment" og fokuserer således på samme måde som rapporten fra Wim Kok-gruppen på styrkelse af vækst og beskæftigelse som de centrale udfordringer for EU i den nuværende situation. Det anføres, at Lissabon-strategien bør fokuseres på disse elementer.

EPC fremhæver syv områder som centrale for medlemslandenes indsats med henblik på at sikre vækst og beskæftigelse:

1. Realisering af vidensamfundet og fremme af innovationen.
2. Overholdelse af forpligtelserne i forhold til det indre marked.
3. Skabelse af de rigtige betingelser for iværksættere.

4. Skabelse af et arbejdsmarked der sikrer øget beskæftigelse og social samhørighed.
5. Arbejde frem mod en miljømæssig bæredygtig udvikling.
6. Sikring af langfristet bæredygtighed og kvalitet i de offentlige finanser.
7. Forbedre den eksterne åbenhed.

For hvert af de identificerede syv indsatsområder gennemgår rapporten nærmere begrundelserne for at fokusere på de pågældende indsatsområder samt hvordan konkrete reforminitiativer bør udformes med henblik på at sikre de bedst mulige resultater.

EPC's rapport omfatter også et annek, hvor udviklingen i hvert enkelt medlemsland beskrives. Det bemærkes, at Danmark i løbet af det sidste år især har gjort fremskridt på følgende områder:

- Yderligere tiltag er blevet gennemført for at styrke arbejdsudbuddet og reducere arbejdsløsheden. I denne forbindelse fremhæves især den gennemførte skattereform.
- Målene for væksten i de offentlige udgifter er blevet overskredet, men med en nedadgående tendens. I denne forbindelse fremhæves bl.a. skattestoppet.
- Priseniveauet i Danmark anføres at være EU's højeste. En rapport fra Konkurrencestyrelsen, der peger på en række sektorer, hvor konkurrencen er hæmmet af regulering, fremhæves.
- Den kommunale strukturreform fremhæves, og det nævnes, at der er truffet beslutning om at gennemføre et tværgående initiativ med henblik på at undersøge hvordan den offentlige sektor kan moderniseres og hvor muligt opgaver udliciteres til den private sektor.

Desuden opregnes de områder, hvor de enkelte medlemslande bør styrke deres indsats for at gennemføre strukturpolitiske reformer. For Danmark peges på følgende områder:

- Yderligere reformer med henblik på at nå det mellemfristede mål for arbejdsudbud.
- Fokusering på implementering af ændringerne af den kommunale struktur.
- Nødvendigheden af at gøre en ekstra indsats for at realisere målsætningen om begrænsning af den offentlige udgiftsvækst i fremtiden. Dette er vigtigt for de mellemfristede målsætninger for at overholde de offentlige budgetter og sikre den langsigtede holdbarhed for de offentlige finanser og gældsreduktion.
- Yderligere undersøge årsagerne til det høje prisniveau og tage de nødvendige tiltag i lyset af resultaterne.
- Forsætte med at øge konkurrencen i sektorer, hvor prisniveauet er højere end det gennemsnitlige EU-prisniveau. Der bør på passende vis følges op på resultaterne i dette års rapport fra Konkurrencestyrelsen.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

EPC's rapport har i sig selv ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. Efterfølgende beslutning om gennemførelse af yderligere danske strukturreformer i forlængelse af anbefalingerne til Danmark vil kunne have både statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalget er ikke tidligere blevet orienteret om EPC's årsrapport for 2005 om strukturreformer, men udvalget er tidligere hvert år blevet orienteret om EPC's årlige rapport om dette emne. Derudover er udvalget løbende – og i mange sammenhænge – blevet orienteret om Lissabon-strategien siden marts 2000.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Fra regeringens side er man tilfreds med EPC's årsrapport om strukturreformer. Rapporten beskriver på en god og sagligt velunderbygget de områder, hvor EU som helhed og de enkelte medlemslande bør sætte ind for at fremme vækst og beskæftigelse.

Den konkrete beskrivelse af, hvor Danmark har gennemført strukturpolitiske reformer i det sidste år, samt hvor der bør gøres en yderligere indsats, er acceptabel for Danmark.

Vedrørende andre landes holdninger

De øvrige medlemslande har i EPC generelt taget godt imod rapporten og den foreliggende version må forventes at nyde bred opbakning.

